

RESİM-İŞ ÖĞRETMENLERİNİN RESİM-İŞ DERSLERİ UYGULAMALARIYLA DERS DIŞI ETKİNLİKLERİNİN İRDELENMESİ (SİVAS İLİ ÖRNEĞİ)

A. Yaşar SERİN*

Özet

Bu araştırmada, Resim-İş öğretmenlerinin ders dışı sanatsal etkinlikleri ile Resim-iş derslerindeki uygulamaları arasındaki ilişkiler incelenmiştir. Araştırmanın örneklemini Sivas ilindeki 15 (onbeş) farklı okullarda resim-iş dersi öğretmenliği yapan 53 öğretmenden oluşmuştur. Araştırmada, öğretmenlerin demografik özelliklerine, sanatsal etkinliklerine ve resim-iş dersi uygulamalarına ilişkin veriler, araştırmacı tarafından hazırlanan ve 24 (yirmidört) sorudan oluşan bir anket aracılığı ile toplanmıştır.

Araştırmada elde edilen verilerin yorumunda, frekans ve % değerlerinden yararlanılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Eğitim, öğretim, Resim-İş öğretmeni, uygulama, sanatsal etkinlikler

Giriş

Resim- İş öğretmenlerinin ders dışı sanatsal etkinliklere yönelimlerinin ve davranışlarının Resim- İş dersi uygulamalarına, ders dışı sanatsal etkinliklere yönelimlerinin ve davranışlarına nasıl yansıdığı, bu araştırmanın inceleme konusunu oluşturmaktadır. Bireylerin eğilimlerinin ve düşünsel yönelimlerinin uyguladıkları mesleki aktivitelere yansıdığı birçok araştırmayla saptanmıştır (Levitt, 1962; Gardiner, 1976; Mooman ve Hayden, 1989). Psikolojide bu bireylerin kişisel eğilimlerinin onların dış dünyaya davranış olarak yansması şeklinde vurgulanmaktadır (Sheppard, , Fracchia and Merlis, 1974; Gray, 1963; Kaner, 1981; Lorber, 1983).

Bu bağlamda Resim- İş dersi öğretmenlerinin sanatsal etkinliklere yönelimlerinin ve bu etkinliklere katılımlarının Resim- İş derslerindeki uygulamalarının niteliğine yansması arasında bir ilişki olabileceği düşünülmüş ve bu araştırmada inceleme konusu olmuştur.

Yöntem

Evren ve örneklem

Araştırmanın evreni ise, Sivas il merkez ilçede 2003- 2004 eğitim- öğretim yılında 15 farklı okulda görev yapan toplam 53 resim- İş dersi öğretmenidir.

* Yard. Doç. Dr.; Cumhuriyet Üniversitesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Resim-İş Öğretmenliği Ana Bilim Dalı Öğretim Üyesi

Veri Toplama Aracı

Araştırmada öğretmenlerin yaşı, cinsiyeti ve lisans öğrenimlerini tamamladıkları üniversite ile ilgili demografik bilgiler ve sanatsal etkinliklere yönelimleri ve bunları gerçekleştirme düzeyleri ile resim- iş dersini, sınıf içinde uygulama düzeyleri araştırmacı tarafından hazırlanan toplam 24 sorudan oluşan çoktan seçmeli bir anket aracılığı ile toplanmıştır. Hazırlanan anket İl Millî Eğitim Müdürlüğü aracılığı ile öğretmenlere ulaştırılıp doldurulan anketler tekrar aynı kanal aracılığı ile geri toplanmıştır.

Araştırmada öğretmen kimliğini belirtecek herhangi bir özel bilgi istenmediğinden, anketlerin doğru bir biçimde doldurulduğu düşünülmektedir.

Verilerin Analizi

Araştırmada anketler aracılığı ile toplanan verilerin analizinde öncelikle kodlama işlemi yapılmış ve daha sonra bu veriler SPSS for Windows 10.00 istatistik paket programı ile yüzdelik ve frekans değerleri çıkarılarak yapılmıştır.

Bulgular ve Yorum

Araştırma anket sorularını yanıtlayanların demografik özelliklerine ilişkin bulgular Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1. Öğretmenlerin demografik özelliklerine ilişkin bulgular

Cinsiyet	Öğretmenlik deneyim süresi	Toplam	%	MEZUN OLUNAN ÜNİVERSİTELER*													TOPLAM
				1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
BAY	3 – 10 YIL	11	84.62	3	2	1	1	-	-	1	-	1	1	3	-	-	13
	10 – 15 YIL	1	7.69														
	15- 20 YIL	1	7.69														
	TOPLAM	13	100.00														
BAYAN	3 – 10 YIL	38	95.00	8	2	3	4	3	4	8	2	1	-	3	1	1	40
	10 – 15 YIL	1	2.50														
	15 - 20 YIL	1	2.50														
	TOPLAM	40	100.00														

(*) Mezun olunan Üniversiteler:

1-Gazi Üniversitesi	5-Uludağ Üniversitesi	9-Erciyes Üniversitesi
2-Marmara Üniversitesi	6-Ondokuz Mayıs Üniversitesi	10-Atatürk Üniversitesi
3-Dokuz Eylül Üniversitesi	7-İnönü Üniversitesi	11-Süleyman Demirel Üniversitesi
4-Anadolu Üniversitesi	8-Karadeniz Teknik Üniversitesi	12-Selçuk Üniversitesi
		13-Onsekiz Mart Üniversitesi

Tablo 1 incelendiğinde, öğretmenlerin, öğretmenlik deneyim süresi açısından ; 3-10 yıl öğretmenlik deneyimi olanların oranı % 92.45 dir (49 kişi). 10- 15 yıllık deneyimi olanların oranı % 3.77 (2 kişi) olduğu görülmektedir. Tablo 1’de görüldüğü gibi erkek öğretmenlerin oranı % 24.53 (13 kişi) , bayan öğretmenlerin oranı % 75.47 (

◆ A. Yaşar Serin

40 kişi), mezun olunan üniversite açısından; % 20,75 (11 kişi) Gazi Üniversitesinden, % 16,98 (9 kişi) . İnönü Üniversitesinden % 11,32 (6 kişi) Süleyman Demirel Üniversitesinden olup diğer öğretmenler daha düşük oranlarda farklı üniversitelerden mezun olduğu görülmüştür.

Tablo 2. Öğretmenlerin Anket sorularına verdikleri yanıtlarla ilgili bulgular

ANKET SORULARI	SEÇENEKLER	TOPLAM	
		N	%
1-Müfredat programının yeterliliğine ilişkin görüşler.	Yeterli	10	19
	Kısmen Yeterli	40	76
	Yetersiz	3	5
2-Okulda Resim-İş atölyesi varlığına ilişkin görüşler	Var	13	24
	Yok	40	76
3- Derslerin nerede işlendiğine ilişkin görüşler.	Atölyede	13	24
	Sınıfta	40	76
4-Resim-iş dersleri için yeterli ders araç-gereç ve materyal bulunup bulunmadığına ilişkin görüşler.	Evet	27	51
	Hayır	26	49
5-Başka öğretmenler kendi dersini yapmak için Resim-İş öğretmeninini dersini isteyip istemediğine ilişkin görüşler.	Evet	14	26
	Hayır	38	74
6-Diğer öğretmenlerin Resim-İş derslerine karşı tutumlarına ilişkin görüşler.	Kötü	-	-
	Orta	22	42
	İyi	28	53
	Çok iyi	3	5
7-Aynı branş öğretmenleri ile mesleki bilgi paylaşımında bulunup bulunmadığına ilişkin görüşler.	Evet	35	66
	Hayır	18	34
8-Paylaşılan konularla ilişkin görüşler.	Ders Programları	6	17
	Açılacak sergi ile ilgili konuları	4	11
	Diğer konular	25	72
9-Öğrencilerin Resim-İş dersine karşı davranışları nasıl olduğuna ilişkin görüşler.	İlgili	16	30
	İlgisiz	33	62
	Kısmen ilgili	4	8
10-Velilerin Resim-İş çalışmalarına karşı tavırları nasıl olduğuna ilişkin görüşler.	Destekliyor	12	23
	Kısmen destekliyor	29	54
	Desteklemiyor	12	23
11-Yetenekli öğrencilere karşı farklı davranışta bulunup bulunmadığına ilişkin görüşler.	Evet	44	83
	Hayır	9	17

12-Öğrencilerinizin derste yaptığı çalışmalarını nasıl değerlendirildiğine ilişkin görüşler.	Ders içinde	34	64
	Yapılan çalışmalarını Toplayıp sonra değerlendiririm	19	36
14-Öğrenciler için bağımsız çalışma fırsatı verilip verilmediğine ilişkin görüşler.	Evet	52	98
	Hayır	1	2
16-Öğrencilerin çalışmaları ile sergiler açılıp açılmadığına ilişkin görüşler.	Evet	43	81
	Hayır	10	19
17-Yanıtınız (Evet) ise ne sıklıkta açıyorsunuz ?	Ayda bir	1	2
	İki ayda bir	1	2
	Dönem sonunda	15	35
	Yıl sonunda	26	61
18-Herhangi bir sanat dergisine abone olup olmadığına ilişkin görüşler.	Evet	33	62
	Hayır	20	38
19-Yanıtınız (Evet) ise dergilerin isimlerini yazınız.	Milliyet Sanat	18	55
	Türkiye' de sanat	5	15
	Art Dekor	4	12
	Plastik Sanatlar Dergisi	2	6
	Diğer Dergiler	4	12
20-Hangi sanatsal etkinlikleri gerçekleştirildiğine ilişkin görüşler.	Sergiler açmak	31	59
	Sergileri gezmek	43	81
	Panel- Sempozyum	22	42
	Tiyatroya gitmek	37	70
	Sinemaya gitmek	44	83
21-TV' de sanat programları izlenip izlenmediğine ilişkin görüşler.	Evet	38	72
	Hayır	15	28
23-Resim- İş dersi için haftalık ders saatinin yeterli olup olmadığı ile ilişkin görüşler.	Evet	11	21
	Hayır	42	79
24-Resim-İş dersleri haftada kaç saat olması gerektiği ile ilişkin görüşler.	2 ders saati	5	10
	3 ders saati	18	38
	4 ders saati	18	38
	5 ders saati	7	14

Öğretmenlerin anket sorularına verdikleri yanıtlarla ilgili bulgular Tablo 2'de verilmiştir. Tablo 2 incelendiğinde öğretmenlerin müfredat programlarını % 76 oranında kısmen yeterli, % 19 oranında yeterli olarak gördükleri, okulda resim atölyesi olup olmadığına ilişkin soruya % 76'sı olmadığını belirtmiş, derslerin nerede işlediği hakkında sorulan soruya % 76'sının sınıfta işlediğini, ders araç- gereç ve materyallerini bulup bulmadığına ilişkin soruya % 51'i , bulabildiğini % 49'nun bulamadığını belirtmiş.

Başka branş öğretmenlerinin sizden ders saatlerinizi isteyip kendi derslerini yürütüyorlar mı diye sorulduğunda % 74'ü hayır % 26 sınıfın evet diye yanıt verdiğini, Diğer resim-iş öğretmenlerinin sizin derslerinize karşı tutumları sorulduğunda % 42'si orta , % 53'ü iyi olarak yanıt verdikleri, Aynı branş öğretmenleriyle mesleki bilgi paylaşımında bulunuyor musunuz diye sorulduğunda % 66'sı evet % 34 ü hayır

◆ A. Yaşar Serin

yanıtı verdiğini, Aynı branş öğretmenleri ile hangi konularda bilgi paylaşımında bulunuyorsunuz diye sorulduğunda % 17'si Ders Plan- programlarla, % 11'i ise açılacak sergilerle ilgili konularda paylaşımında bulunuyoruz yanıtını verdiklerini, Öğrencilerin Resim-iş dersine karşı davranışları nasıldır diye sorulduğunda % 62'si ilgisiz yanıtı verdiklerini, Öğrenci velilerinin resim derslerine karşı tavırları nasıldır diye sorulduğunda % 54'ü kısmen destekliyor yanıtını verdikleri, yetenekli çocuklara karşı farklı davranışta bulunuyormusunuz diye sorulduğunda % 83 evet, % 17 si hayır yanıtını verdikleri , Öğrencilerin derste yaptığı çalışmalarını nasıl değerlendiriyorsunuz diye sorulduğunda % 64'ü ders sırasında değerlendiririm %36 sı çalışmalarını toplar sonra değerlendiririm diye yanıt verdikleri, Resim-İş derslerinde öğrencilere bağımsız çalışma fırsatı verir misiniz diye sorulduğunda % 98'i evet % 2 si hayır yanıtını verdikleri, Öğrenci çalışmalarını ile ilgili sergiler açıyor musunuz diye sorulduğunda % 81'i evet % 19 u hayır yanıtı verdiğini, evet yanıtını verenlere ne sıklıkta sergi açyorsunuz diye sorulduğunda % 61'i yıl sonunda, % 35'i dönem sonunda yanıtını verdiğini, herhangi bir sanat dergisine abone oldukları sorulduğunda % 62'si evet yanıtı verdiklerini, Evet yanıtı verenlerin % 55'i Milliyet Sanat Dergisi , % 15'i Türkiye de Sanat dergisine, diğer dağılımların da farklı dergiler olduğunu yanıtlamışlardır, hangi sanatsal etkinlikleri gerçekleştiriyorsunuz sorulduğunda % 83'ü sinema, % 83'ü sergiler gezme , % 70'i tiyatroya gitme, %59'u sergi açma, % 42'si panel ve sempozyumları izleme şeklinde yanıt vermiştir, TV de sanatsal programlar izler misiniz sorulduğunda % 72'si evet % 28' i hayır yanıtını vermişlerdir, haftalık ders saat ı yeterli mi diye sorulduğunda % 79'u hayır % 21'i evet yanıtını verdikleri, Resim- İş dersleri haftada kaç saat olmalı diye sorulduğunda ise ; % 38'i 3 ders saat , % 38'i 4'ü ders saat olduğunu, % 14' ü 5 ders saati, %10' u 2 ders saati olarak yanıt verdikleri görülmüştür.

Sonuç ve Öneriler

Uygulanan ankete katılan öğretmenlerin yaş ve mezun olduğu üniversitelere göre gruplara ayrılmıştır.

Araştırma sonuçlarına göre en önemli bulguları şu şekilde özetlemek mümkündür.

- 1- % 76'sı ders programını yetersiz bulmaktadır.
(Bu orana göre, ders programlarında gerekli değişiminin yapılması gerekir)
- 2- % 76'sı resim- iş atölyelerinin bulunmadığını belirtmişlerdir.
(Bu orana göre, okullarda iş, atölye ve dersliklerinin çoğaltılması gerekir)
- 3- % 62'si öğrencilerin Resim-İş derslerine karşı ilgisiz olduklarını vurgulamışlardır.
(Bu orana göre, öğrencilerin derslere karşı ilgilerinin artırılması için gerekli önlemlerin alınması gerekir).
- 4- Öğretmenlerin % 54'ü velilerin öğrenci çalışmalarını kısmen desteklediklerini vurgulamışlardır.
(Bu orana göre, okul idaresi ve öğrenci velileri yakın ilişki sağlayarak öğrencilerin sanat eğitimi derslerine karşı desteklerini artırıcı önlemler alınması sağlanabilir)
- 5- Öğretmenlerin % 64'ü resim- iş çalışmalarını ders sırasında değerlendirmektedirler.

- 6- % 98'i öğrencilere resim- iş derslerinde bağımsız çalışma fırsatı vermektedirler.
- 7- % 98'i öğrencilerin resimlerinde renk ve desen kullanımına ilişkin olarak "Nasıl olması gerektiğini anlatma" yöntemi kullanmaktadır.
- 8- Öğretmenlerin % 81'i, öğrenci çalışmalarını sergi açarak izleyenlere sunum yapmaktadır.
- 9- Öğretmenlerin % 62'si bir sanat dergisine abone olmuşlar.
- 10- % 79'u ders saatinin, bir saat olarak ayrılmasını yetersiz bulmaktadır.
(Bu orana göre, sanat eğitimi derslerinin haftada daha fazla sayıda işlemek için programlarda değişim yapılması yoluna gidilmesi sağlanabilir)
- 11- Millî Eğitim Bakanlığına bağlı Resim-İş öğretmenlerinin hizmet içi kurslarla mesleki bilgilerinin artırılmalarında yarar vardır.

Kaynakça

- Gardiner, H. W. :(1976). Performance of Student Nurses on the Edwards Personal Preference Schedule. *Journal of Psychology*, 94, 297- 300.
- Gray, J. T. (1963). Needs and Values in Three Occupations. *Personnel and Guidance Journal*, Nov. , 238- 244
- Kaner, S. (1981). Psikolog ve Çocuk Doktorlarının Gereksinim Örüntüleri. Basılmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi.
- Levitt, E.E. , Lubin, B. ,Zuckerman, M. The Student Nurse, The College Woman and the Graduate Nurse: A comparati ve Study.
- Lorber, J. , Ecker, M. (1983). Career Development of Female and Male Physicians. *Journal of Medical Education*, 58, 447- 456.
- Moomaw, R. C. , Hayden, C. E. (1969). Personality Differences Among Community College Students. *The Journal of College Student Personnel*, Sept. 306- 309.
- Sheppard, C. , Bates, C. , Fracchia, J. , Merlis, S. (1974). Psychological Need Structures of Law Enforcement Officers. *Psychological Reports*, 35, 583- 586.

THE STUDY OF RELATIONS BETWEEN DRAWING LESSON APPLICATION OF DRAWING TEACHERS (Sivas As an Example City)

A. Yaşar SERİN*

Abstract

In this study, the relations between the applications of Drawing courses and the artistic activities of Drawing teachers were searched. Sampling of the research includes 53 drawing teachers in 15 different schools of Sivas province. The data related to their artistic activities, demographic characteristics and practice of the course was gained through a questionnaire prepared by the researcher and it consisted of 24 (twenty four) questions. Frequency and % values were used to evaluate the data gained.

Key Words: Education, training, drawing teacher, practice, artistic activities

* Assoc. Prof.; Cumhuriyet University Faculty of Education Department of Arts Education